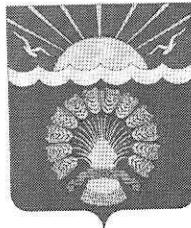

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯҢА ӘЛЕМ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ**

423762, Яңа Әлем авылы, Г.Тукай урамы,
55 йорт.

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОАЛИМОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

423762, село Новое Алимово, ул.Г.Тукая,
дом 55.

«22»октябрь 2019 ел

№ 20

КАРАРЫ

**2019-2021 елларга Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл
жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программы турында**

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлendәге 209-ФЗ санлы Федераль законны, Татарстан Республикасының 2010 елның 21 гыйнварындагы Законын үтәү йөзеннән, "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында" Татарстан Республикасы законы N 7-ТРЗ Яңа Әлем авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. “2019-2021 елларга Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү” максатчан программының 1 нче санлы күшүмтә нигезендә расларга.
- 2.Әлеге каарны Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында <http://AksubayevAktanysh.tatarstan.ru>. һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәғлүмәти порталында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролдә тотуны үз өстемә алам.

**Яңа Әлем авыл жирлеге
башкарма комитет житекчесе**

Д.М.Энбаярова

Яңа Әлем жирлеге
башкарма комитеты карарына
20 22.10.2019 ел
1 нче санлы күшымта

**Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлеге буенча кече һәм урта
эшмәкәрлекне үстерү программасы**

Программаның исеме:	«Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы»
Программаның Заказчысы:	Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның заказчысы:	Актаныш муниципаль районы "Яңа Әлем авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге башлыгы
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы “Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында”
Программаның максатлары:	Яңа Әлем авыл жирлеге буенча кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына жирлек халкының икътисади күтәрелеш һәм мәшгульлеге проблемаларын хәл итү;
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Яңа Әлем авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2. Кече һәм урта бизнестан барлык дәрәҗәдәге бюджетларга салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру. 4. Жир мәнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хакы күләмен минималь куллану бюджеты күләмнән ким булмаган күләмдә тәэммин итү; 6. Коммуникацияләр системасын үстерү бизнес-хакимият-жәмғиять; 7. Халыкны әш белән тәэммин итү өлкәсендә районның баланслы икътисади сәясәтен исәпкә алыш, эшсез халыкны кече һәм урта бизнес өлкәсөнә жәлеп итү өчен ёстәмә стимуллар булдыру; 8. Кече һәм урта бизнес өлкәсендә мәшгульләрне социаль яклау белән тәэммин итү.

	9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече ھем урта бизнесның ролен арттыру.
Чараларны тормышка ашыру сроклары	2019-2021 еллар

Программа бүлекләре:

1. Яңа Әлем авыл жирлеге буенча кече һәм урта әшмәкәрлекнең торышын анализлау.
  2. Кече һәм урта әшмәкәрлекнең үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
  3. Программаның социаль-икътисади нәтижәлелегенә көтөлгөн бәя.
  4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенен өстенлекле төрләре.
  5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр
  6. Программаны тормышка ашыру механизмы.
  7. Яңа Әлем авыл жирлегендә кече һәм урта әшмәкәрлекнең үстерү программасының төп чарапары.

1. Яңа Әлем авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнөң торышының анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хүҗалық итүнен базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хүҗалық үсеше этәргече булып тора, әмбәйдөрлең түрлөрдөн төзүлгөн базар икътисадының инфраструктурының үлгүсүнүү үчүн көмүк болып тора.

Хұжалық итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта әшқуарлықның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

аерым ролен түсендөгө факттарынан да барып калыптырылған болатындын мүмкіншілдегі орталықтың тұрмысынан да жаңылай анықтады.

кече һәм урта эшқуарлық секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмғияттә әшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү:

халықның төп массасының ижтимагый психологиясынан һәм тормыш ориентирларын үзгәрту;

кече һәм урта әшмәкәрлекнөң сыйылмалы структурасын үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм һәм куллану.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Актаныш районы Яңа Әлем авыл җирлеге буенча кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлығы туда.

Өлөгө программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындағы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә ашпәнгән.

Безнең жирлектә бүген бизнесны актив үстерү өчен барлық ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте аркасында көчәя бара. Актаныш муниципаль районы Яна Әлем авыл жирлеге.

Кече эшмәкәрлек 01.01.2019 түбәндәгө күрсәткәчләр белән хәрактерлана:

№ т/б	Күрсәткәч атамасы	Үлчәү берәмлекләре	2019 елга хисап	2020 елга хисап	2021г елга хисап
1	Яңа Әлем авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәм.	9	9	9
2	Алардан: Авыл хужалығы Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	берәм.	2	2	2
3	Шәхси эшмәкәрләр буларак теркәлгән физик затлар саны кече предприятиеләр юридик зат оештырмыйча физик затлар	кеше берәм.	7 24	7 24	
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы яраштыручылардан башка) хезмәткәрләренең исемлек буенча уртacha саны шул исәптән, икътисад тармаклары буенча: Авыл хужалығы Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	137	138	138
5	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә исәпләнгән хезмәт хакы фонды (тышкы яраштыручылардан)	кеше мен сум	128 28527	129 29700	129 29700
6	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренең уртacha хезмәт хакы	мен сум	9 29612	9 29700	9 29700

Таблицада китерелгән мәгълүматлардан күренгәнчә, тәп күрсәткәчләренең динамикасы тотрыклы уңай динамикага ия. Шулай итеп, 2017-2018 елларда кече предприятиеләр саны артмаган, эшчеләр саны 0% арткан, хезмәт хакы 1,01 тапкыр арткан.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта кече эшмәкәрлек Яңа Әлем авыл жирлегендә шактый ныклы позицияләр алыш баруга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала.

Жирлеккә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген totkarlaучы

-инвестицион ресурслардан файдалану кыен, кредит ресурсларыннан авыр файдалану фонында үз финанс чарапарының житмәве;

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге законнардагы үзгәрешиләр түрүнде тиешле дәрәжәдә хәбәрдар булмавы, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген башкарганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан каарлар кабул итүне һәм тормышка ашыруны таләп итә торган проблемалар булып тора:

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының зур булмаган социаль жаваплылығы;

Булган каршылықларны жиңеп чыгу һәм Яңа Әлем авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның алга таба үсеше мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәту, эшлекле элементләр һәм коопeraçãoне жайга салу, шулай ук эшмәкәрләргә күмәк ихтыяж таарга мәмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәту юлы белән урыннарда туарга мәмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәту юлы белән урыннарда аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мәмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен хакимиятнәң жирле органныры, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмалар тырышлыгын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мәмкинлек бирәчәк.

Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

Программа Яңа Әлем авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән чарапар комплексын үз эченә ала.

Программаның үтәлеше ярдәм итәчәк:

- жирлекнәң икътисади һәм социаль тотрыклылыгының ин мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлек эшчәнлеген һәм булдыруны стимуллаштыруучы уңайлы икътисади мохит формалаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен кинәйтү һәм кече һәм урта предприятиеләрне икътисадый ныгыту;
- эш белән тәэмин итүнен өстәмә мәмкинлекләре барлыкка килү, кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;
- товар базарын көндәшлеккә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баству;

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Авыл жирлеге халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләндә:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәту;
- социаль хезмәт күрсәту өлкәсе;

5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр

- 1.Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәту.
3. Яңа Әлем авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек түрүнде уңай имиджын һәм уңай жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру.

4. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.
5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында хакимият органнары белән партнерлык мәнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык күрсәтү.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Яңа Әлем авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаклар, кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары Яңа Әлем авыл жирлеге
Программаны төп эшләүчеләре	Яңа Әлем авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контролльдә тоту	Яңа Әлем авыл жирлеге Советы

Актаныш муниципаль районы Яңа Әлем авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек үсеш программасының төп чараплары

№	Чараплар исемлеге	Нәтижә	Финанслау
			чыганагы
1	2	3	4
1. Кече эшмәкәрлекне нәтиҗәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү			
1	Эшмәкәрлек өлкәсендә норматив-хокукий база булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чараплар үткәрү	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлекне үстерүгә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рәхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатьләрен яраштыруны тәэммин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта, шул исәптән һәр этапта карауның конкрет срокларын курсәтеп, район хезмәтләре эшчәнлегенән төгәл, ачык регламентын булдыру: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталарга һәм реклама мәгълүматларына рәхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган торактан күчерү, биналарны	Финанслан мыйча

		үзгәртеп планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү h. б.	
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларның түрүнда камилләштерү тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы көрәш, бизнесның алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшкуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслан мыйча

2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)

1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итүче чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмат белән тәэмин итү.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәlep итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсөн өлешчә хәл итү	ТР бюджеты
---	--	---	------------

3. Кече эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мәлкәт ярдәме күрсәту

1	Кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме կысаларында чараларның гамәлгә ашырудың федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм күрсәту.	Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшмәкәрлек субъектларының санын арттыру	Финанслан мыйча
2	Кече эшкуарлык субъектларына инвестицион проектларның гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшкуарлык субъектларының потенциаль инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансавын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслан мыйча
3	Актаныш муниципаль районының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында, Яңа Әлем авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек субъектларына жир кишилекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшмәкәрләрнең районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында, кече предприятиеләрне жир кишилекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшмәкәрләрнең районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслан мыйча
4	Кече эшмәкәрлек субъектларының муниципаль заказның үтәүгә кызыксындыру һәм жәлеп итү	Кече эшкуарлык субъектларының муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуğa кызыксындыру һәм жәлеп итү	Финанслан мыйча

4. Кече эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме

1	Районда кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мәгълүмати ярдәм күрсәту.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату.	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлек субъектлары, районның жирле үзидарә органнары катнашында "түгәрәк" өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәрү;	Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту һәм аларны хәл итү турында уртак тәкъдимнәр.	Финанслан мыйча

5. Эшмәкәрнең үңай имиджын һәм кече эшмәкәрлек турында үңай жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру

1	Кече эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү	Эшкуарлыкка ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенең иң яхши субъектлары эшненең алдынгы тәжрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслан мыйча
---	--	--	-----------------

6. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү

1	Белем бирү программаларын, шул исәптән квалификация күтәрү, бер тапкыр лекцияләр, стажировка, семинарлар үткәрү	Эшмәкәрләрнең белемлелеген арттыру	Финанслан мыйча
2	Законнар үзгәрүгә бәйле рәвештә кече эшкуарлык мәсьәләләре буенча гамәли семинарлар уздыру	Кече эшкуарлык субъектларына сәүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләр курсәткәндә хокук бозуларны булдырмау максатларында законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итү	Финанслан мыйча
3	Эшкуарларга социаль-хезмәт мәнәсәбәтләре, хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча методик һәм гамәли ярдәм күрсәту	Хезмәт законнары өлкәсендә эшмәкәрлек структураларының белем дәрәҗәсен күтәрү	Финанслан мыйча

7. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру

1	Эшкуарлык эшчәнлеге субъектларының югары уку йортлары һәм мәшгульлек үзәкләре белән үзара хезмәттәшлеген оештыру	Яшьләрнең эшмәкәрлек эшчәнлеген стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән очрашкан гражданнарның мәшгульлегенә булышлык күрсәту	Финанслан мыйча
2	Эшмәкәрлек эшчәнлеге нигезләре буенча шәхси	Бизнес алып бару нигезләре турында хокукий грамоталылыкны һәм	Финанслан мыйча

	консультацияләр үткәру	хәбәрдарлыкны арттыру	
3	Яңа эш башлаучы эшмәкәрләргә ярдәм итү чаралары - Лизинг-Грант	Үз бизнесыңы булдыруда яшьләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау	ТР бюджеты
8.ТКХ өлкәсендә эшмәкәрлекне үстерүне стимуллаштыру			
1	ТКХ өлкәсендә кадрлар әзерләү	Кадрларның, шул исәптән ТКХ өлкәсендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы эшмәкәрләрнең квалификациясен күтәру	Финанслан мыйча